

Dokument s plenarne sjednice

A9-0168/2021

18.5.2021

IZVJEŠĆE

o politici tržišnog natjecanja – godišnje izvješće za 2020.
(2020/2223(INI))

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku

Izvjestitelj: Johan Van Overtveldt

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
MIŠLJENJE ODBORA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITU POTROŠAČA.....	22
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	30
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	31

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o politici tržišnog natjecanja – godišnje izvješće za 2020. (2020/2223(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegove članke od 101. do 109.,
- uzimajući u obzir relevantna pravila, smjernice, rezolucije, javna savjetovanja, komunikacije i dokumente Komisije na temu tržišnog natjecanja,
- uzimajući u obzir Izvješće Komisije od 9. srpnja 2020. o politici tržišnog natjecanja za 2019. (COM(2020)0302) i radni dokument službi Komisije koji je objavljen istog datuma kao popratni dokument,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. lipnja 2020. o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja EU-a¹,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. o novoj industrijskoj strategiji za Europu (COM(2020)0102),
- uzimajući u obzir komunikacije Komisije od 19. ožujka 2020., 4. travnja 2020., 13. svibnja 2020. i 2. srpnja 2020. o privremenom okviru za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 i naknadne izmjene tih komunikacija²,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 21. rujna 2020. o smjernicama za određene mjere državne potpore povezane sa sustavom trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova nakon 2021. (C(2020)6400 final),
- uzimajući u obzir Bijelu knjigu Komisije od 17. lipnja 2020. o uspostavi jednakih uvjeta na tržištu u pogledu stranih subvencija³,
- uzimajući u obzir odluku Komisije od 17. prosinca 2020. da odobri Googleovo pripajanje Fitbita, podložno uvjetima,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda 24/2020 naslovljeno „Kontrola koncentracija i protumonopolski postupci u EU-u koje provodi Komisija: potrebno je povećati nadzor nad tržištem”⁴,
- uzimajući u obzir govor o stanju Unije predsjednice Komisije Ursule von der Leyen od

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0158.

² https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX:52020DC0253>

⁴ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_24/SR_Competition_policy_HR.pdf

16. rujna 2020.,

- uzimajući u obzir pisane i usmene odgovore tadašnje kandidatkinje za povjerenicu Margrethe Vestager sa saslušanja pred Europskim parlamentom od 8. listopada 2019.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu Europske mreže za tržišno natjecanje od 23. ožujka 2020. o primjeni prava tržišnog natjecanja tijekom krize uzrokovane koronavirusom⁵,
- uzimajući u obzir izvješće stručnjaka Komisije na visokoj razini od 4. travnja 2019. naslovljeno „Politika tržišnog natjecanja za digitalno doba”⁶,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 22. ožujka 2019. o radnim mjestima, rastu i konkurentnosti,
- uzimajući u obzir zaključke s izvanrednog sastanka Europskog Vijeća od 1. i 2. listopada 2020.,
- uzimajući u obzir obavijest Komisije dionicima od 2. prosinca 2020. o povlačenju Ujedinjene Kraljevine i pravilima EU-a na području tržišnog natjecanja te obavijest od 18. siječnja 2021. o povlačenju Ujedinjene Kraljevine i pravilima EU-a na području državnih potpora,
- uzimajući u obzir studiju Resornog odjela za ekonomsku i znanstvenu politiku te politiku kvalitete života u Europskom parlamentu iz prosinca 2020. naslovljenu „Utjecaj državnih potpora na tržišno natjecanje i konkurentnost tijekom pandemije bolesti COVID-19: rana procjena“,
- uzimajući u obzir izvješće Pododbora za protumonopolske mjere američkog Odbora za pravosuđe od 6. listopada 2020. naslovljeno „Istraga tržišnog natjecanja na digitalnom tržištu: Izvješće i preporuke službenika većine”⁷,
- uzimajući u obzir istraživački rad Uprave za zaštitu tržišnog natjecanja i tržišta Ujedinjene Kraljevine od 19. siječnja 2021. naslovljen „Algoritmi: kako mogu smanjiti tržišno natjecanje i naštetiti potrošačima“,
- uzimajući u obzir cilj EU-a u pogledu emisija stakleničkih plinova do 2030. koji su čelnici EU-a podržali u prosincu 2020.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 11. ožujka 2020. naslovljenu „Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo za čišću i konkurentniju Europu”

⁵ https://ec.europa.eu/competition/ecn/202003_joint-statement_ecn_corona-crisis.pdf

⁶ <https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf>

⁷ <https://int.nyt.com/data/documenttools/house-antitrust-report-on-big-tech/b2ec22cf340e1af1/full.pdf>

(COM(2020) 0098),

- uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0168/2021),
- A. budući da potrošači imaju koristi od konkurentnih tržišta, osobito kada ona rezultiraju primjerenim cijenama i većim izborom kvalitetnih proizvoda; budući da je politika tržišnog natjecanja EU-a osmišljena kako bi se održalo otvoreno tržišno gospodarstvo sa slobodnim, poštenim i učinkovitim tržišnim natjecanjem koje pogoduje učinkovitoj raspodjeli resursa i promicanju inovacija, pri čemu se posebna pozornost posvećuje potrebama MSP-ova i stvaranju jednakih uvjeta, u korist svih građana EU-a; budući da taj temeljni cilj ostaje relevantan čak i u kriznim uvjetima;
- B. budući da je Komisija brzo odgovorila na izbijanje krize uzrokovane bolešću COVID-19 tako što je utvrdila posebna privremena pravila u području tržišnog natjecanja kako bi ispravila ozbiljan poremećaj u europskom gospodarstvu;
- C. budući da se izvanredne i privremene mjere za odgovor na pandemiju ne bi smjele primjenjivati u formi protutržišnog ponašanja, niti bi ih financijski nezdrava poduzeća smjela koristiti za dobivanje dodatne potpore bez nužnih i učinkovitih planova restrukturiranja;
- D. budući da bi sve državne potpore trebale biti osmišljene i dodijeljene na gospodarski, društveno i okolišno odgovoran način; budući da bi politika tržišnog natjecanja dugoročno trebala učinkovito rješavati socijalne, digitalne i okolišne izazove te biti potpuno u skladu s prioritetima istaknutim u europskom zelenom planu i ciljevima Pariškog sporazuma;
- E. budući da je mudro usklađivanje pravila Unije o tržišnom natjecanju s njezinim industrijskim, digitalnim, okolišnim, socijalnim i međunarodnim trgovinskim politikama ključno za osiguravanje ravnopravnih uvjeta u svim sektorima, jačanje otpornih lanaca vrijednosti i poticanje otvaranja radnih mjesta i globalne konkurentnosti, čime se doprinosi trgovinskom okružju pogodnom za MSP-ove;
- F. budući da nepošteno tržišno natjecanje među državama članicama ometa pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta;
- G. budući da Komisija trenutno provodi opću provjeru učinkovitosti primjene politike tržišnog natjecanja, uključujući protumonopolske propise, niza pravila i smjernica o državnim potporama, ocjenu pravila o kontroli koncentracija i pregled Obavijesti o utvrđivanju tržišta;
- H. budući da ekonomski bojkoti proizvoda iz određenih zemljopisnih područja u EU-u predstavljaju ozbiljno kršenje pravila tržišnog natjecanja te bi na to trebalo učinkovito odgovoriti;
- I. budući da sve veći izazovi nadmetanja s visoko subvencioniranim velikim gospodarstvom, kao što je kinesko, iziskuju mjere za jačanje poduzeća iz EU-a koja se suočavaju s konkurentima izvan EU-a;

- J. budući da je arhitektura otvorenog tržišta u trgovanju i poravnanju koja omogućava istinsko tržišno natjecanje među tržišnim infrastrukturama ključna za očuvanje i jačanje otpornosti tržišta kapitala EU-a, poticanje inovacija vođenih tržištem, a time i postizanje boljih rezultata za umirovljenike, tvrtke i investitore;
- K. budući da su portali preko kojih većina potrošača pristupa internetu ograničeni na izuzetno mali broj digitalnih ekosustava i velikih platformi; budući da je pandemija bolesti COVID-19 ubrzala tempo digitalizacije i tako postavila nove izazove za učinkovitost politike tržišnog natjecanja, posebno u području protumonopolskih pravila, gdje *ex ante* intervencije još uvijek nisu dopuštene;
- L. budući da su skandali povezani s podacima, istrage i dokazi pokazali na koji način platforme prikupljaju i pohranjuju, često na pretjeran način, te koriste i prodaju osobne podatke trećim stranama, te na koji su način dominantni subjekti i platforme u području tehnologija sustavno pratili potrošače na internetu;
- M. budući da neka poduzeća, koji imaju koristi od dvostrukog statusa platforme i dobavljača, zlorabljaju svoj položaj namećući nepoštene uvjete konkurenciji;
- N. budući da analitičari predviđaju⁸ da će Amazon, Facebook i Alphabet Inc. (Google) zajedno držati 61 % cjelokupnog digitalnog oglašavanja 2021., što predstavlja udvostručenje njihova tržišnog udjela od 2015.; budući da Facebook i Alphabet Inc. (Google) 98,53 % odnosno 83,3 % svojih prihoda zarađuju digitalnim oglašavanjem⁹;
- O. budući da novčane kazne koje izdaju tijela za zaštitu tržišnog natjecanja često nisu imale odvraćajući učinak za velika tehnološka poduzeća jer ih ona smatraju tek troškovima poslovanja;
- P. budući da bi protumonopolski alati trebali biti prikladni za suočavanje s novim stvarnostima digitalnih i tehnoloških tržišta koja se brzo mijenjaju;
- Q. budući da su za poduzeća koja pružaju financijske usluge i tehnološka poduzeća potrebni ravnopravni uvjeti kako bi se osiguralo tržišno natjecanje pod jednakim uvjetima, u skladu s načelom „isti rizik, ista aktivnost, ista regulacija”;
- R. budući da algoritmi mogu uvelike poboljšati učinkovitost i omogućiti pouzdanost da potrošačima pružaju bolje proizvode i usluge; budući da, međutim, namjerna ili nenamjerna zlorababa algoritama može naštetiti potrošačima i konkurenciji;
- S. budući da bi pravila EU-a o tržišnom natjecanju i državnim potporama trebala biti usklađena s europskim zelenim planom, digitalnom strategijom EU-a, europskim stupom socijalnih prava i ciljevima održivog razvoja UN-a, te bi im mogla znatno doprinijeti; budući da se predmeti državnih potpora EU-a rijetko referiraju na takve opće ciljeve politike EU-a;

⁸ GroupMWorldwide, Inc., „Ova godina sljedeće godine: prognoze za kraj godine, prosinac 2020. <https://www.groupm.com/this-year-next-year-global-end-of-year-forecast-2020/>

⁹ Statistin dosje o Googlu, Amazonu, Facebooku, Appleu i Microsoftu (GAFAM), članak (2020.), <https://www.statista.com/study/47704/google-apple-facebook-amazon-microsoft-gafam/>

Opća razmatranja

1. ističe da je politika tržišnog natjecanja čiji je cilj osiguravanje ravnopravnih uvjeta u svim sektorima, poticanje inovacija i pružanje većeg i kvalitetnijeg izbora potrošačima ključna za jamčenje pravilnog funkcioniranja jedinstvenog tržišta;
2. izražava zabrinutost zbog povećanja koncentracije u industriji u Europi; s tim u vezi primjećuje da je između 2001. i 2012. u prosječnoj industriji u 10 europskih gospodarstava zabilježen porast od 2 do 3 postotna boda udjela u prodaji 10 % najvećih poduzeća; upozorava da je taj porast zabilježen kako u proizvodnim tako i u nefinancijskim uslugama te da za njega nisu odgovorni digitalno intenzivni sektori; napominje da povećanja koncentracije u industriji dovode do većih marži koje rezultiraju većom dobiti, a na štetu europskih potrošača;
3. smatra da je stroga i nepristrana provedba pravila EU-a o tržišnom natjecanju od strane neovisnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje ključna za europska poduzeća koja su aktivna na unutarnjem tržištu i na međunarodnoj razini, posebno za MSP-ove, te da može znatno doprinijeti ključnim političkim prioritetima kao što su povezanije i pravednije unutarnje tržište, povezano digitalno jedinstveno tržište, globalna konkurentnost Unije, borba protiv socijalnih nejednakosti i klimatske krize, kao i europskim vrijednostima u pogledu okolišnih standarda, socijalnih pitanja, klimatske politike i zaštite potrošača; ističe, međutim, važnost uravnotežene fleksibilnosti u kriznim uvjetima;
4. pozdravlja savjetovanje o pravu tržišnog natjecanja i europskom zelenom planu kao korak prema većoj usklađenosti politika; poziva Komisiju da iznese sveobuhvatan i dalekovidan akcijski plan o tome kako revidirati pravila u području tržišnog natjecanja i državnih potpora;
5. smatra da osiguravanje ravnopravnih uvjeta za poduzeća na jedinstvenom tržištu i na globalnim tržištima, što je posebno ključno za MSP-ove te za stvaranje pristojnih i održivih radnih mjesta unutar i izvan EU-a, također ovisi o odlučnoj i učinkovitoj borbi protiv socijalnog, ekološkog i fiskalnog dampa; u tom pogledu poziva Komisiju da pojača napore koje ulaže u uspostavljanje pravnog okvira za obvezni instrument dubinske analize u pogledu ljudskih prava i okoliša;
6. ističe da agresivne porezne prakse multinacionalnih kompanija, štetne porezne prakse i porezne pogodnosti usmjerene na velike tvrtke mogu kočiti inovacije i ugroziti neograničenost tržišnog natjecanja, posebno za MSP-ove, koji su temelj europskog gospodarstva;
7. ističe važnost Europske mreže za tržišno natjecanje (ECN) u podupiranju suradnje između nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje i Komisije s ciljem promicanja poštenog tržišnog natjecanja na jedinstvenom tržištu preko snažnije provedbe i dijeljenja najboljih praksi;
8. potiče strukturirani dijalog s izvršnim potpredsjednikom Komisije za tržišno natjecanje kao i napore Komisije da održi blisku suradnju sa zastupnicima iz nadležnog odbora Parlamenta; smatra da je Komisijino godišnje izvješće o politici tržišnog natjecanja neophodan element demokratske kontrole; podsjeća da je posljednjih godina Parlament

bio uključen u oblikovanje okvira za pravila tržišnog natjecanja kroz redovni zakonodavni postupak; inzistira na primjeni ovlasti suodlučivanja Parlamenta pri definiranju okvira za pravila tržišnog natjecanja;

9. traži od Komisije da iskoristi svoje ovlasti zagovaranja kako bi istaknula rizike mjera kontrole cijena koje provode vlade, uključujući one povezane s iskrivljavanjem cjenovnih signala koji mogu potaknuti proizvodnju i potkopati poticaje za nove sudionike na tržištu kada je riječ o odgovaranju na nestašice;
10. sa zabrinutošću primjećuje, na temelju ocjene Komisije, da neke države članice nisu učinkovito provele Direktivu Vijeća 93/13/EEZ o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima¹⁰, što ima ogroman negativni učinak za potrošače i tržišno natjecanje; poziva Komisiju da pažljivo prouči nepoštene klauzule i prakse koje se koriste u potrošačkim ugovorima, posebno u bankarskom sektoru, i da osigura učinkovitu i brzu provedbu te Direktive koristeći sva dostupna sredstva;
11. uviđa da bi resursi za Glavnu upravu za tržišno natjecanje Komisije (DG COMP) trebali odgovarati njezinom povećanom obujmu posla i rasponu zadaća; smatra da treba osigurati specifično stručno znanje o digitalnim pitanjima i praksama internetskih platformi s bihevioralnim ekonomistima, stručnjacima za algoritme, inženjerima i znanstvenicima za podatke; poziva Komisiju da obavijesti Parlament o raspodjeli resursa između nadzora državne potpore, nadzora koncentracija i protumonopolskih mjera;

Odgovori politika na COVID-19

12. pozdravlja donošenje privremenog okvira za mjere državne potpore, koji je uspostavljen kao odgovor na neočekivani razvoj događaja u vezi dosad nezabilježene krize uzrokovane bolešću COVID-19 kako bi se državama članicama omogućilo da pomognu tvrtkama tijekom pandemije, kao i izmjene u svrhu njegovog produženja i proširenja; podržava zadržavanje izvanrednih mjera sve dok traje faza oporavka, ali naglašava da je okvir privremeni instrument; naglašava da je vraćanje učinkovite konkurencije u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju ključno za osiguravanje brzog i dosljednog oporavka; primjećuje znatne razlike među državama članicama u pogledu njihova raspoloživog fiskalnog prostora za pružanje državnih potpora;
13. pozdravlja komunikaciju Komisije o privremenom okviru za procjenu protumonopolskih pitanja povezanih s poslovnom suradnjom kao odgovor na hitne situacije koje proizlaze iz aktualne pandemije bolesti COVID-19; smatra da se smjernicama i potporom u vezi s protumonopolskim pravilima olakšava suradnja potrebna za prevladavanje krize uzrokovane bolešću COVID-19, što pogoduje potrošačima;
14. primjećuje da privremeni okvir uključuje određene uvjete za određene vrste mjera državne potpore, poput dokapitalizacije; u tom pogledu pozdravlja uvjete poput zabrane raspodjele dividende, isplate bonusa i otkupa dionica; žali, međutim, što takvi uvjeti nisu uvedeni za druge mjere državne potpore; poziva Komisiju da postavi takve uvjete

¹⁰ Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, SL L 95, 21.4.1993., str. 29.

za sve mjere državne potpore u privremenom okviru, uključujući posebice mjere dokapitalizacije, koje bi države članice trebale smatrati rješenjem samo u krajnjoj nuždi zbog velikih disruptivnih učinaka koje mogu imati na unutarnje tržište;

15. poziva Komisiju da donese zakonodavni prijedlog o zabrani zaštite intelektualnog vlasništva za izume ili otkrića koja se odnose na cjepiva namijenjena liječenju endemskih ili pandemijskih zaraznih bolesti koje pogađaju svjetsko stanovništvo;
16. naglašava da djelovanje Komisije čiji je cilj uklanjanje uvjeta koji dovode do monopola i dominantnih položaja i ograničavanje javnog financiranja za poduzeća koja bi mogla dovesti do takvih uvjeta ne pruža nikakvo rješenje za pitanje sistemskih i strukturnih nedostataka koji utječu na konkurentnost poduzeća koja imaju sjedište i posluju na europskim otočnim teritorijima i u najudaljenijim regijama;
17. ističe da je važno da politike budu usklađene i da se pomoć dodjeljuje samo tvrtkama koje trpe izravne financijske posljedice zbog pandemije; nadalje apelira da se tvrtkama koje koriste porezne oaze izvan EU-a za izbjegavanje plaćanja poreza zabrani pristup državnoj potpori ili financijskoj potpori ako se ne obvežu na promjenu svog ponašanja;
18. poziva Komisiju i države članice da za razdoblje nakon pandemije bolesti COVID-19 utvrde plan za bolje usmjerene državne potpore u cilju promicanja konkurentnosti i očuvanja razina zaposlenosti; smatra da bi takav plan mogao uključivati mjere za rješavanje problema fragmentacije tržišta i narušavanja tržišnog natjecanja zbog nejednakih uvjeta, analizu učinka državnih potpora na unutarnje tržište i jasne smjernice o tome kako najbolje iskoristiti instrumente politike tržišnog natjecanja za poticanje oporavka; nadalje, apelira na Komisiju da pri postavljanju budućih uvjeta za državne potpore obuhvati i industrijske, digitalne i zelene strategije;
19. ponovno ističe da je prioritet osigurati strogu i nepristranu provedbu pravila o državnim potporama i europskih bankarskih propisa, među ostalim i pri rješavanju budućih bankarskih kriza; poziva Komisiju da ispita razlike između pravila o državnim potporama u području potpore za likvidaciju i sustava sanacije u okviru Direktive o oporavku i sanaciji banaka¹¹ te da preispita svoju Komunikaciju o bankarstvu od 30. srpnja 2013.¹² u kontekstu revizije okvira za upravljanje krizom, uključujući u svjetlu nedavnih slučajeva, uzimajući u obzir da je potrebno zaštititi porezne obveznike i štediše od tereta spašavanja banaka;
20. konstatira da se pravila EU-a u području tržišnog natjecanja i državne potpore ne smiju razmatrati kao odvojena od monetarne, trgovinske i fiskalne politike; poziva da se obrati pozornost na poremećaje tržišnog natjecanja koji bi mogli proizaći iz programa kupnje korporativnih obveznica Europske središnje banke; u tom pogledu ističe pojam selektivnosti u državnim potporama i članak 4. stavak 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) koji sadrži takozvano načelo lojalnosti;
21. poziva Komisiju da osigura i prati pravilnu upotrebu i distribuciju različitih mjera

¹¹ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

¹² Komunikacija Komisije o primjeni pravila o državnim potporama za poticajne mjere u korist banaka u kontekstu financijske krize počevši od 1. kolovoza 2013. (SL C 216, 30.7.2013., str. 1.).

financiranja EU-a kao odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19, među ostalim putem nacionalnih planova država članica za oporavak i otpornost, koji bi trebali biti u skladu s pravilima EU-a o tržišnom natjecanju i državnim potporama te ne smiju dovesti do poremećaja tržišnog natjecanja i moraju se jednako primjenjivati na sva poduzeća, posebno u kritičnim sektorima kao što su telekomunikacije, energetika i promet; apelira na Komisiju da prati svako takvo potencijalno narušavanje tržišnog natjecanja; naglašava da državne potpore ne bi smjele biti dodijeljene tvrtkama koje su prije krize uzrokovane bolešću COVID-19 bile neučinkovite i strukturno poslovale s gubitkom, niti poticati monopolističke strukture;

Globalna dimenzija

22. ističe važnost intenzivnijeg strukturiranog globalnog dijaloga i suradnje u provedbi politike tržišnog natjecanja i reformi u cilju zajedničkog pristupa poštenom tržišnom natjecanju;
23. podupire aktivno sudjelovanje Komisije i nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje u Međunarodnoj mreži za tržišno natjecanje (ICN) i poziva na veću uključenost Parlamenta u aktivnosti relevantnih radnih skupina i stručnih skupina ICN-a i OECD-a;
24. podupire strategiju Komisije za neutraliziranje negativnih učinaka prouzročenih nezakonitom izvanteritorijalnom primjenom jednostranih sankcija trećih zemalja protiv subjekata iz EU-a; u tom pogledu pozdravlja Komunikaciju Komisije od 19. siječnja 2021. naslovljenu „Europski gospodarski i financijski sustav: poticanje otvorenosti, snage i otpornosti“ (COM(2021)0032);
25. naglašava da namjenski sporazumi o suradnji sa zemljama izvan EU-a u području politike tržišnog natjecanja mogu značajno doprinijeti učinkovitosti politike tržišnog natjecanja i poziva Komisiju da sklopi više takvih namjenskih sporazuma o tržišnom natjecanju kako bi se omogućila učinkovitija razmjena informacija među tijelima nadležnima za tržišno natjecanje; nadalje podsjeća da EU mora osigurati jednake uvjete i reciprocitet sa svojim međunarodnim partnerima u pogledu državnih potpora, javne nabave i investicijske politike; poziva Komisiju da ojača poglavlja o državnim potporama u budućim sporazumima o trgovini i ulaganjima;
26. poziva Komisiju da obrati pozornost na ulogu stranih poduzeća u državnom vlasništvu koje podupiru i subvencioniraju njihove vlade i to na načine koji su zabranjeni subjektima EU-a u okviru pravila EU-a o jedinstvenom tržištu; izražava zabrinutost zbog narušavajuće, državno financirane konkurencije od strane stranih poduzeća koja kupuju europska poduzeća, posebno ona koja su aktivna u inovativnim ili strateškim sektorima i tehnologijama, ona koja posluju u skladu s ciljevima europskog zelenog plana i ona koje je oslabila pandemija bolesti COVID-19;
27. pozdravlja, kao preliminarni korak, stupanje na snagu Uredbe 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Uniji¹³ kao i Bijelu knjigu Komisije o izjednačavanju uvjeta u pogledu stranih subvencija; primjećuje kontinuirani strani pritisak za preuzimanje europskih

¹³ SL L 79I, 21.3.2019, str. 1.

tvrtki i upozorava da je potrebno hitno djelovanje; stoga sa zanimanjem iščekuje predstojeći zakonodavni prijedlog Komisije, usmjeren na rješavanje narušavajućih učinaka stranih subvencija na unutarnje tržište;

28. smatra da bi poduzeća iz EU-a trebala biti u mogućnosti ravnopravno se natjecati na globalnim tržištima; stoga poziva Komisiju da prilagodi svoju politiku tržišnog natjecanja i državnih potpora u cilju promicanja ozbiljnog industrijskog razvoja; naglašava da pametna industrijska politika može pomoći u preraspodjeli sredstava u određene ključne sektore bez narušavanja tržišnog natjecanja i tako postaviti temelje za dugoročno otporno i održivo gospodarstvo; smatra da Unija i države članice trebaju poboljšati sinergiju između ciljanih politika EU-a, ulaganja i politike tržišnog natjecanja za poticanje otvaranja radnih mjesta i otpornih lanaca vrijednosti kako bi se postigla autonomija EU-a u određenim strateškim sektorima uz očuvanje otvorenog gospodarstva;
29. poziva na snažno ulaganje europske industrije u istraživanje i razvoj kako bi se osigurali jednaki uvjeti za proizvođače u EU-u i izvan njega, ostvarili ciljevi europskog zelenog plana, uključujući prijelaz na niskouglične načine proizvodnje, te podržala konkurentnost poduzeća iz EU-a u odnosu na konkurente izvan EU-a čiji proizvodni procesi ne podliježu istim kriterijima kao što su oni koji su utvrđeni na razini EU-a; nadalje poziva Komisiju da u tom pogledu razmotri povećanje potpore za istraživanja i inovacije, kao i za tehnologije koje stvaraju pozitivne vanjske učinke na okoliš ili za cjelokupni energetske sustav;
30. poziva Komisiju da utvrdi strateške ovisnosti, posebno u osjetljivim industrijskim ekosustavima, te da predloži mjere za njihovo smanjenje, među ostalim diversifikacijom proizvodnih i opskrbenih lanaca, poticanjem proizvodnje i ulaganja u Europi te osiguravanjem stvaranja strateških zaliha; u tom pogledu ističe značaj važnih projekata od zajedničkog europskog interesa za ulaganja u disruptivne tehnologije; poziva Komisiju da, s obzirom na predstojeću reviziju Komunikacije o važnim projektima od zajedničkog europskog interesa, dodatno promiče takve projekte, pojasni pravila za njihov odabir, da revidira i pojednostavi neke provedbene kriterije i zahtjeve te da razmotri mogućnost lakšeg sufinanciranja EU-a kako bi se olakšalo sudjelovanje partnera iz manjih država članica i osiguralo da manji industrijski istraživački projekti mogu lakše dobiti potporu;
31. pozdravlja uključivanje detaljne provjere državnih potpora za poduzeća iz zemalja izvan EU-a u pravila EU-a o tržišnom natjecanju, pri čemu naglašava da bi Unija trebala ostati otvorena za izravna strana ulaganja koja su u skladu s njezinim pravnim okvirom i poštuju europske socijalne i ekološke standarde i ciljeve te ne narušavaju tržišno natjecanje; u tom pogledu ponavlja svoj poziv Komisiji i državama članicama, podložno razmatranju prijedloga o mehanizmu za graničnu prilagodbu emisija ugljika, da usvoje pojačane instrumente trgovinske zaštite za borbu protiv nepoštenih trgovačkih praksi, a posebno za zaštitu konkurentnosti industrijskih sektora; istovremeno naglašava da se odluke o politici tržišnog natjecanja ne bi smjele koristiti kao protekcionistička mjera te u tom pogledu poziva na analizu učinka prelijevanja pravila EU-a o državnim potporama na konkurentnost zemalja s niskim i srednjim dohodcima;
32. sa zabrinutošću primjećuje da je u odnosu na druge trgovinske sporazume, poput onoga

sa Švicarskom, Sporazum o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine slabiji; posebno žali što Sporazum o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine ne osigurava potpuno ravnopravne uvjete u pogledu državne potpore i tržišnog natjecanja; poziva EU i Ujedinjenju Kraljevinu da pronađu zajednički jezik u cilju kontinuirane suradnje i usmjerenosti prema poštenom tržišnom natjecanju i ravnopravnim uvjetima;

Politika tržišnog natjecanja u digitalnom dobu

33. pozdravlja odlučnost Komisije da riješi problem nepoštenih uvjeta i praksi kada je riječ o platformama koje djeluju kao nadzornici pristupa, da odlučno djeluje i ukloni nezakonite prepreke tržišnom natjecanju na internetu na europskom digitalnom jedinstvenom tržištu; žali zbog sporosti protumonopolskih istražnih postupaka u usporedbi s digitalnim tržištima koja se brzo mijenjaju; u tom pogledu ističe da deset godina nakon otvaranja istrage o Googleovim praksama pristranosti u pretraživanju, Komisija još uvijek nije dovršila svoju istragu; smatra da u digitalnom gospodarstvu koncentracija podataka u rukama malog broja poduzeća dovodi do nefunkcioniranja tržišta, prekomjernog izvlačenja rente i blokiranja ulaska novih subjekata na tržište;
34. smatra, uvažavajući pritom uložene napore, da se na probleme povezane s prekomjerno dominantnim položajem velikih tehnoloških društava na tržištu dosad nije adekvatno odgovorilo i da ih je potrebno hitno riješiti;
35. prepoznaje izazove koji predstoje u donošenju i provođenju politike tržišnog natjecanja, koji se, između ostalog, odnose na mrežne učinke, koncentraciju, agregiranje i uporabu podataka na tržištima s nultom cijenom, algoritme za određivanje cijena, strukturiranje velikih platformi i tržišne intervencije;
36. poziva Komisiju da posveti dužnu pažnju i pažljivo razmotri strukturne probleme tržišnog natjecanja koji se odnose na položaje nadzornika pristupa postojećih platnih mreža, koje su dodatno narasle tijekom pandemije bolesti COVID-19;
37. pozdravlja žalbu Komisije na presudu o Appleu¹⁴; smatra da slučaj Apple još jednom ukazuje na potrebu za čvrstim pravilima o državnoj potpori, uzimajući u obzir povoljne porezne režime;
38. primjećuje da tradicionalni instrumenti koje koriste tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, poput istraga moguće zlouporabe dominantnog tržišnog položaja, iziskuju mnogo vremena, što se pokazalo kao problem za digitalna tržišta koja se brzo mijenjaju; stoga pozdravlja Komisijinu procjenu potrebe za novim instrumentima tržišnog natjecanja koji bi mogli biti potrebni kako bi se riješili strukturni problemi u području tržišnog natjecanja na različitim tržištima na koje se postojećim pravilima ne može odgovoriti na najučinkovitiji način te poziva Komisiju da pažljivo nadzire ta tržišta kako bi mogla brzo reagirati na važna pitanja i pravne propuste; primjećuje da novčane kazne koje izdaju tijela za zaštitu tržišnog natjecanja često nisu imale odvraćajući učinak za velika tehnološka poduzeća jer ih ona smatraju tek troškovima poslovanja;
39. pozdravlja prijedlog Komisije o Aktu o digitalnim tržištima kojim bi se platformama

¹⁴ Presuda od 15. srpnja 2020., *Irska i dr./Komisija*, T-778/16 i T-892/16, EU:T:2020:338.

zabranile poslovne prakse davanja prednosti vlastitim proizvodima i uslugama (uključujući obvezno spajanje/predinstalaciju) ili poslovanje u poslovnim linijama koje ovise o dotičnoj platformi ili su s njom u međudjelovanju, te kojim bi se od platformi zahtijevalo da osiguraju kompatibilnost svojih usluga s konkurentnim mrežama kako bi se omogućila interoperabilnost, uključujući ključnih usluga, prenosivost podataka te integracija više dobavljača; poziva Komisiju da se pozabavi slučajevima u kojima su ponuđeni pravni lijekovi bili očigledno neučinkoviti u obnavljanju tržišnog natjecanja na tržištu za usluge usporedbe cijena pri kupovini;

40. podsjeća da prednosti koje se ostvaruju na temelju podataka povezane s dijeljenjem podataka i prodajom podataka, ali i usluge određene kao zadane postavke donose rizik da se nekim tvrtkama dodijeli položaj „nadzornika pristupa“ na digitalnim tržištima, te da se Aktom o digitalnim tržištima na to treba učinkovito odgovoriti; smatra da bi Komisija trebala imati mogućnost da prisili platformu nadzornicu pristupa da zamijeni određene zadane postavke učinkovitom i objektivnom arhitekturom koja potrošaču omogućuje izbor;
41. smatra da bi strukturno razdvajanje monopola velikih tehnoloških poduzeća moglo biti poželjno za vraćanje tržišnog natjecanja na digitalnim tržištima s obzirom na ograničenost novčanih kazni i neuspjeh prošlih mjera praćenja poslovanja u određenim protumonopolskim predmetima; naglašava da ciljane i učinkovite mjere praćenja poslovanja pružaju vremenski učinkovito rješenje; predlaže primjenu participativnog protumonopolskog okvira kako bi se potaknuo kontinuirani dijalog sa svim poduzećima, povećala pravna sigurnost, transparentnost i zaštita potrošača te osigurali učinkoviti pravni lijekovi;
42. apelira na Komisiju da ubrza postupke, posebno u pogledu protumonopolskih pravila i na brzorastućim digitalnim tržištima; te u tom pogledu i od poduzeća koja su pod istragom traži da surađuju; osuđuje prakse određenih poduzeća pod istragom koja umjetno produljuju istrage sustavnim zahtijevanjem produljenja rokova i odgovaranjem na zahtjeve za informacijama samo s velikim zakašnjenjima ili podnošenjem neučinkovitih prijedloga za obveze koje će preuzeti;
43. nadalje konstatira da je, iako je važno osigurati pravičan postupak i pravo na obranu poduzeća pod istragom, potrebno ubrzati administrativne postupke i povećati njihovu učinkovitost; naglašava da je potrebno razmotriti mogućnost sustavnije primjene određenih mjera kao što su privremene mjere, kao i drugih strukturnih mjera i mjera praćenja poslovanja, kako bi se spriječilo nepovratno narušavanje tržišnog natjecanja; u tom pogledu podsjeća da je Komisija u prilogu Direktivi ECN+¹⁵ utvrdila da su privremene mjere „važan instrument kojim bi tijela nadležna za tržišno natjecanje mogla spriječiti njegovu zlouporabu za vrijeme istrage“; izražava žaljenje i zabrinutost zbog toga što su privremene mjere korištene samo jednom u 20 godina; poziva Komisiju da revidira Obavijest o korektivnim mjerama¹⁶ na način da uzme u obzir

¹⁵ Direktiva (EU) 2019/1 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o ovlašćivanju tijela država članica nadležnih za tržišno natjecanje za učinkovitiju provedbu pravila o tržišnom natjecanju i osiguravanju pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, SL L 11, 14.1.2019., str. 3.

¹⁶ Obavijest Komisije o dopuštenim korektivnim mjerama u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 139/2004 i Uredbom Komisije (EZ) br. 802/2004. SL C 267, 22.10.2008, str. 1.

promjene u digitalnom sektoru i njegov razvoj tijekom posljednjih godina;

44. pozdravlja činjenicu da prijedlozi Komisije o Aktu o digitalnim uslugama i Aktu o digitalnim tržištima imaju individualan pristup svim digitalnim uslugama, vrlo velikim digitalnim uslugama i nadzornicima pristupa; posebno primjećuje da je cilj prijedloga o Aktu o digitalnim tržištima osigurati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta promicanjem učinkovitog tržišnog natjecanja, ravnopravnih uvjeta na digitalnim tržištima i pravednog okruženja internetskih platformi s neograničenim tržišnim natjecanjem; žali zbog izostanka odgovarajućih mjera usmjerenih na posrednike u oglašavanju u nacrtima prijedloga; napominje da će prva provedbena radnja prema novoj Uredbi o Aktu o digitalnim tržištima biti moguća tek za pet godina; stoga apelira na Komisiju da nastavi s provedbom protumonopolskih mjera u novim i aktualnim predmetima koji uključuju nadzornike pristupa u digitalnom okruženju;
45. ističe važnost odgovarajućeg provedbenog okvira u budućem Aktu o digitalnim tržištima; smatra da bi Komisija za svoju nadzornu funkciju trebala raspolagati dostatnim resursima i da bi nadzorni postupak trebao omogućiti sudjelovanje svih aktera, uključujući nacionalna nadležna tijela, nacionalna sektorska regulatorna tijela, Europski odbor za zaštitu podataka, Europskog nadzornika za zaštitu podataka i organizacije potrošača; ističe da oblikovanje pravnih lijekova ne bi smjelo biti prepušteno isključivo procjeni inkriminirane tvrtke, već bi trebalo podlijegati strogom mehanizmu za usklađenost;
46. napominje da je prijedlog o Aktu o digitalnim tržištima komplementarni alat pravilima tržišnog natjecanja koji ima za cilj osigurati pravedna internetska tržišta s neograničenim tržišnim natjecanjem; ističe da taj prijedlog ne bi smio ugroziti pravilno provođenje prava tržišnog natjecanja koje je već na snazi, uključujući postojeće nacionalne zakone, niti spriječiti Komisiju da u potpunosti koristi svoje postojeće alate u provedbi tržišnog natjecanja; s tim u vezi referira se na neriješena pitanja u pogledu odluke o Androidu¹⁷ i na nedovoljno tržišno natjecanje u području pretraživanja na internetu;
47. konstatira da su pravne lijekove koje je predložio Google tržišni sudionici i udruge potrošača diljem Europe odbacili kao nedovoljne; poziva Komisiju da protiv Googlea podnese protumonopolske prijave zbog zlouporabe dominantnog položaja u drugim specijaliziranim uslugama pretraživanja, uključujući lokalno pretraživanje;
48. poziva Komisiju da optimalno iskoristi svoje instrumente politike tržišnog natjecanja kako bi zajamčila ravnopravne uvjete i odgovorila na moguće učinke nadzornika pristupa u pogledu pristupa ključnim tehnologijama za umjetnu inteligenciju i podatke;
49. smatra da bi Parlament trebao imati aktivnu ulogu u političkoj raspravi o politici tržišnog natjecanja, među ostalim na način da organizira javno saslušanje s glavnim direktorima GAFA-e (Google, Amazon, Facebook, Apple) o njihovim korporativnim strategijama u području tržišnog natjecanja i poreznih praksi;
50. naglašava važnost registra transparentnosti kako bi se osigurao javni nadzor pokušaja lobiranja u cilju sprječavanja narušavanja tržišnog natjecanja; poziva na unaprijeđeni

¹⁷ Presuda od 23. rujna 2019. u predmetu *Google v Komisija*, T-604/18, EU:T:2019:743.

registar transparentnosti EU-a s podacima koji se odnose na financiranje tvrtki ili udruga kako bi se spriječilo da dionici djeluju u ime drugih tvrtki, a da to pritom ne navode;

51. ističe da je važno potrošačima i korisnicima pomoći da preuzmu veću kontrolu i odgovornost u vezi s vlastitim podacima i identitetom te poziva na visoku razinu zaštite osobnih podataka uz istodobno povećanje razina transparentnosti i odgovornosti digitalnih usluga; podsjeća da potrošači nemaju drugog izbora osim davanja pristanka ako ne žele izgubiti pristup nekim uslugama koje nude internetske platforme; s tim u vezi poziva na obvezni okvir za razmjenu podataka koji potrošačima nudi alate da preuzmu odgovornost i upravljaju vlastitim podacima na jednostavniji i učinkovitiji način;
52. poziva Komisiju da preispita svoja pravila o koncentraciji i pripajanju kada je u pitanju procjena osobnih podataka; poziva Komisiju da imovinu osobnih podataka u potpunosti razmotri i procjenjuje na isti način kao i svu drugu tradicionalnu fizičku imovinu kada odlučuje o digitalnim koncentracijama i pripajanjima; apelira na Komisiju da pri evaluaciji digitalnih koncentracija primijeni širi pristup te da procijeni i učinak konsolidacije podataka, uključujući oglašivačku tehnologiju koja je u središtu poslovnih modela velikih tehnoloških poduzeća;
53. napominje da pripajanje ciljanih subjekata s određenim resursima podataka može dovesti do koncentracije nadzora nad vrijednim resursima podataka bez mogućnosti replikacije i rezultirati boljim pristupom podacima za stranke koje se spajaju nego za njihove konkurente; naglašava da konsolidacija podataka koncentracijom može ojačati dominantan položaj ili omogućiti stjecatelju da iskoristi tržišnu snagu, a ponekad može potaknuti zabrinutost u pogledu uskraćivanja pristupa tržištu; stoga žali zbog odluke Komisije da odobri Googleovo preuzimanje tvrtke za nosive uređaje za tjelovježbu Fitbit; zabrinut je zbog buduće obrade osobnih podataka korisnika FitBita, uključujući podatke koji se tiču zdravlja, koji se mogu koristiti u svrhe digitalnog oglašavanja; navodi da se podaci koji se tiču zdravlja trebaju promatrati kao posebna kategorija osobnih podataka, kako je utvrđeno u čl. 9 Opće uredbe o zaštiti podataka¹⁸; primjećuje da pravni lijekovi koje je predložio Google, a koje je odobrila Komisija, nisu dovoljni za osiguravanje učinkovitog tržišnog natjecanja u području nosivih uređaja i digitalnog zdravlja, koji postaju sve važniji u životu potrošača;
54. primjećuje da na određenim tržištima financijskih podataka djeluje više dobavljača i, iako niti jedan od njih nema dominantan tržišni udio, tržišno natjecanje je i dalje na niskoj razini; primjećuje također da bi neki dobavljači podataka na financijskom tržištu pozicionirani kao agregatori podataka mogli djelovati kao nadzornici pristupa i kao takvi kontrolirati pristup podacima i ograničiti upotrebu za kupce; poziva Komisiju da prouči takve situacije u kojima poduzeća steknu položaj nadzornika pristupa ili oligopola te da razvije mjere za obnavljanje tržišnog natjecanja, podržavajući pritom transparentnost cijena i izbjegavajući nepoštene i nerazumne poslovne prakse;
55. izražava žaljenje i zabrinutost zbog toga što je Facebook 2014. kupio WhatsApp;

¹⁸ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ. SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

Podsjeća da je Facebook tijekom postupka procjene preuzimanja lagao Komisiji o svojim tehničkim mogućnostima za korištenje podataka iz WhatsAppa u svrhu digitalnog oglašavanja; konstatira da je Facebook 2016. počeo koristiti metapodatke iz razgovora putem WhatsAppa u svrhu oglašavanja; podsjeća da je Komisija 2017. sankcionirala Facebook zbog laganja tijekom postupka procjene; ponavlja da Komisija na temelju članka 105. UFEU-a ima obvezu predložiti odgovarajuće mjere kako bi se zaustavilo kršenje članaka 101. i 102. UFEU-a; poziva Komisiju da predloži odgovarajuće mjere kako bi se zaustavila upotreba podataka korisnika WhatsAppa u svrhe oglašavanja od strane Facebooka;

56. poziva da se poboljša infrastruktura i operativna otpornost Unije u kritičnim digitalnim sektorima, među ostalim poticanjem poštenog tržišnog natjecanja i promicanjem načela poštenog licenciranja softvera na europskim tržištima u oblaku; smatra da su održivo tržišno natjecanje i izbjegavanje monopolističkih struktura na tržištima ključni za europsku digitalnu tranziciju, gospodarski oporavak i konkurentnost;
57. poziva Komisiju da preispita i prilagodi metodologiju korištenu za procjenu „zlouporabe dominantnog položaja” i da osigura da pojam „osnovne infrastrukture” u digitalnom dobu i dalje bude primjeren svrsi kojoj je namijenjen; poziva Komisiju da razmotri dopunu koncepta „dominacije” konceptima kao što su „ovisnost” i „relativna tržišna snaga”;
58. primjećuje da su se u području financijskih usluga razvile određene oligopolističke strukture te da su određena velika tehnološka poduzeća postala važni akteri na tržištu financijskih usluga; poziva Komisiju da prati i istraži kako konkurentske prednosti svojstvene tim operaterima mogu narušiti tržišno natjecanje i naštetiti interesima potrošača i inovacijama;
59. smatra da se zaštita privatnosti i osobnih podataka, načelo nediskriminacije te sloboda izražavanja i informiranja moraju ugraditi u središte uspješne i trajne politike EU-a o digitalnim uslugama;

Kontrola državnih potpora

60. konstatira da je politika državnih potpora sastavni dio politike tržišnog natjecanja i da kontrola državnih potpora odražava potrebu za održavanjem ravnopravnih uvjeta za sve poduzetnike koji obavljaju aktivnosti na jedinstvenom tržištu;
61. ponavlja da su usluge od općeg gospodarskog interesa i dalje ključne za opstanak brojnih zajednica diljem Europe, posebno u izoliranim, udaljenim ili perifernim regijama Unije; pozdravlja otvoreno savjetovanje Komisije o državnim subvencijama za osnovne usluge; pozdravlja nedavno donesene nove smjernice o regionalnim državnim potporama; podsjeća da je potreban plan za bolje usmjerene državne potpore, posebno za pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa;
62. poziva Komisiju i države članice da pokrenu teritorijalnu procjenu socioekonomskog učinka krize uzrokovane bolešću COVID-19 u kontekstu primjene pravila o državnim potporama i odgovarajućeg kontinuiranog postupka revizije; konstatira da, u tom pogledu, posebnu pozornost treba posvetiti analizi učinaka na poduzeća sa sjedištem na otocima i u najudaljenijim regijama EU-a, u skladu s odredbama članaka 174. i 349.

UFEU-a;

63. poziva Komisiju da pozornost posebno obrati na sektore koji su temelj mnogih drugih industrija, kao i na održivi socijalni i gospodarski vrijednosni lanac Unije; ponovno ističe potrebu za promicanjem tehnologija i proizvodnih praksi koje dovode do znatnog smanjenja utjecaja na okoliš;
64. poziva na usklađivanje svih pravila EU-a o tržišnom natjecanju i državnim potporama s dugoročnim društvenim ciljevima, posebno s europskim zelenim planom, uzimajući u obzir obveze EU-a u području klime; žali zbog toga što, iako definicija kombinacije izvora energije ostaje u nacionalnoj nadležnosti, većina država članica ne uvjetuje državne potpore takvim ciljevima;
65. pozdravlja savjetovanje pokrenuto u vezi s time kao politika tržišnog natjecanja može poduprijeti europski zeleni plan i bolje uzeti u obzir zelenu i održivu učinkovitost u radu s državnim potporama, kontrolom koncentracija i protumonopolskim pravilima; poziva Komisiju da u okviru predstojeće revizije Smjernica o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju te o horizontalnim sporazumima o suradnji uspostavi konkretne poticaje i uvjete za nastavak dekarbonizacije; posebno poziva na pružanje smjernica za obnovu kapaciteta, hibridne projekte i pohranu električne energije te za ulaganja u energetska učinkovitost i obnovu zgrada; nadalje, ponavlja da su za prijelaz na klimatski neutralno gospodarstvo potrebne mjere za suočavanje sa strukturnim promjenama, uključujući utvrđivanje regija bogatih ugljenom kao potpomognutih područja u skladu s člankom 107. stavkom 3. UFEU-a;
66. sa zabrinutošću primjećuje da je povrat nezakonite državne potpore i dalje dugotrajan i složen postupak; nadalje ističe da bi trebalo poboljšati transparentnost i sljedivost postupka evaluacije slučajeva u vezi s državnim potporama, uzimajući u obzir nezanemariv rizik međupovezanosti slučajeva;

Kontrola koncentracija, protumonopolska pravila i karteli

67. potiče Komisiju da ostane na oprezu i strogo provodi članak 102. UFEU-a kojim se zabranjuje zlouporaba dominantnog položaja i postupke kontrole koncentracije, kako je navedeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika¹⁹ (Uredba o koncentracijama);
68. pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala revidirati svoju Obavijest iz 1997.²⁰ o definiciji mjerodavnog tržišta u kontekstu Komisijine provedbe propisa u području koncentracija i protumonopolskih pravila; potiče Komisiju da u svojim evaluacijama tržišnog natjecanja, te na pojedinačnoj osnovi, uzme u obzir dugoročniju viziju koja obuhvaća globalnu dimenziju i potencijalno buduće tržišno natjecanje; ističe da je u prošlosti Komisijina definicija mjerodavnog tržišta možda bila preuska da bi u dovoljnoj mjeri uzela u obzir dinamično tržišno natjecanje na globalnim tržištima; poziva Komisiju da na definiciju tržišta primijeni dinamičniji pristup i postavi kriterij inovacija kao temeljni element relevantne analize tržišta kada je riječ o europskoj

¹⁹ SL L 24, 4.5.2016., str. 1.

²⁰ SL C 372, 9.12.1997., str. 5.

kontroli koncentracija;

69. poziva Komisiju da revidira smjernice za koncentracije kako bi se uzelo u obzir povećanje učinkovitosti povezano s koncentracijama, uključujući izazov industrijske konkurentnosti EU-a; u tom pogledu pozdravlja činjenicu da Odjel za prioritete i stratešku koordinaciju Glavne uprave za tržišno natjecanje može koristiti stručno znanje svih glavnih uprava Komisije u kontekstu istraga Glavne uprave za tržišno natjecanje; vjeruje da bi se stručnost industrijske i sektorske strategije Komisije mogla ojačati kao potpora istražnim timovima Glavne uprave za tržišno natjecanje kako bi se utvrdila izvedivost i posljedice pravnih lijekova s obzirom na prioritete Komisije;
70. ponovno poziva Komisiju da provede evaluaciju Direktive o naknadi šteti²¹ nakon što se u svim državama članicama prikupi dovoljno iskustva iz primjene novih pravila kako bi se ocijenila eventualna potreba za uvođenjem nekih promjena za učinkovitije i usklađenje provođenje tužbi za odštetu u cijelom EU-u;
71. pozdravlja uvođenje alata „eLeniencytool“ od strane Komisije; podsjeća da se usporedo s brzim razvojem digitalnih tržišta pojavljuju i novi izazovi u provedbi politike tržišnog natjecanja; u tom smislu preporučuje Komisiji da prouči mogućnosti *ex ante* intervencije, posebno na digitalnim tržištima, te da Europskoj uniji i nacionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje i regulatornim tijelima osigura potrebna sredstva za anonimno prikupljanje podataka kako bi na vrijeme mogla bolje prepoznati nefunkcioniranje tržišta;
72. ističe da do zlouporabe tržišne moći i povezanog nepravednog ponašanja, kao što su smanjenje kvalitete ili iznuđivačke prakse, može doći čak i kada se proizvodi ili usluge pružaju besplatno; naglašava da interesi potrošača u EU-u nadilaze niske cijene te da, u skladu s načelima UFEEU-a, uključuju i kvalitetu, inovacije, produktivnost, održivost, zaštitu okoliša i širenje poštenih trgovinskih odnosa; smatra da bi politika tržišnog natjecanja trebala bolje integrirati vrijednost javnih dobara i vanjskih učinaka povezanih s određenim vrstama proizvodnje;
73. podsjeća da Sud Europske unije u svojem tumačenju članka 101. UFEEU-a uzima u obzir različite ciljeve Ugovora; osobito skreće pozornost na presudu u predmetu Wouters²², u kojem je prevladavao opći interes te su se stoga ograničenja tržišnog natjecanja smatrala opravdanima; poziva Komisiju da formulira „teoriju štete“ koja bi trebala nadilaziti pristupe usmjerene na cijene i uzimati u obzir šira razmatranja, s naglaskom na važnosti načela proporcionalnosti, što znači da ograničenja tržišnog natjecanja ne smiju prelaziti ono što je nužno za opći interes; nadalje, poziva Komisiju da u tom pogledu izda smjernice o tumačenju „znatne prepreke učinkovitom tržišnom natjecanju“ u skladu s Uredbom o koncentracijama;
74. dijeli mišljenje Europskog revizorskog suda da Komisija općenito dobro koristi svoje provedbene ovlasti za kontrolu koncentracija i protumonopolske postupke, iako su

²¹ Direktiva 2014/104/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o određenim pravilima kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za kršenje odredaba prava tržišnog natjecanja država članica i Europske unije SL L 349, 5.12.2014., str. 1.

²² Presuda od 19. veljače 2002., *J. C. J. Wouters, J. W. Savelbergh and Price Waterhouse Belastingadviseurs BV v Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten*, C-309/99, EU:C:2002:98.

potrebna poboljšanja u nizu područja; posebno primjećuje da pragovi prometa možda neće biti prikladni za otkrivanje svih slučajeva koje bi tijela nadležna za tržišno natjecanje trebala preispitati; stoga poziva Komisiju da razmotri revidiranje pragova kako bi se uvrstili čimbenici poput broja zahvaćenih potrošača i vrijednosti povezanih transakcija, kao dio aktualnog preispitivanja Uredbe o koncentracijama; nadalje poziva Komisiju da u okviru svojeg aktualnog preispitivanja Uredbe o koncentracijama također razmotri povećane razine koncentracija do kojih dolazi zbog horizontalnog vlasništva velikih društava za upravljanje imovinom, kao i uvođenje smjernica o primjeni članaka 101. i 102. u tom pogledu;

75. konstatira da, iako Europski revizorski sud s pravom ističe da iznos novčanih kazni ne dopušta donošenje zaključaka o tome jesu li to učinkoviti odvraćajući čimbenici, on također naglašava da gornja granica mogućih kazni sama po sebi može ograničiti učinak odvraćanja u „ozbiljnim slučajevima”; u tom pogledu ističe da, iako je razina novčanih kazni koje je nametnula Komisija među najvišima na svijetu, gotovo dvije trećine novčanih kazni koje je Komisija izrekla u slučajevima kartela od 2006. ostale su ispod 0,99 % globalnog godišnjeg prometa, što je znatno ispod dopuštene gornje granice od 10 % godišnjeg svjetskog prometa poduzeća²³; poziva Komisiju da ocijeni odvraćajuće učinke svojih novčanih kazni i da razmotri izricanje novčanih kazni u iznosima do 40 % godišnjeg globalnog prometa u ozbiljnim slučajevima kartela;
76. podsjeća da karteli predstavljaju jednu od najozbiljnijih povreda prava tržišnog natjecanja i da su monopoli oblici tržišne koncentracije koji najviše zabrinjavaju; ističe važnost praćenja nezakonitog kartelskog ponašanja jer su takve povrede prava tržišnog natjecanja protivne interesima građana EU-a i dovode do znatno većih troškova za potrošače i rizika od gušenja inovacija i kvalitete;
77. naglašava da bi u slučaju krize neke tvrtke mogle doći u iskušenje da reorganiziraju strukturu industrije ulaskom u takozvane „krizne kartele“, tj. sporazume između većine ili svih konkurenata kako bi ograničile proizvodnju i/ili smanjile kapacitete s ciljem povećanja profitabilnosti i sprečavanja izlaska s tržišta u vrijeme krize;
78. predlaže da se istraže prakse „ubojitih pripajanja” koje bi mogle ugroziti inovacije i procvat europskih novoosnovanih poduzeća i malih poduzeća; u tom pogledu pozdravlja inicijativu Komisije da potakne veću primjenu „nizozemske klauzule” iz članka 22. Uredbe o koncentracijama i da počne prihvaćati prijave nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje kada je riječ o koncentracijama koje bi trebalo preispitati na razini EU-a; poziva Komisiju da preispita i izda smjernice o svojoj praksi prihvaćanja prijava na temelju spomenutog članka, paralelno s obvezom informiranja o koncentracijama predviđenom Aktom o digitalnim tržištima;

Sektorski razvoj situacije

79. ponavlja da je duboko zabrinut zbog dalekosežne koncentracije u europskoj poljoprivredi i lancu opskrbe hranom na štetu potrošača, malih poljoprivrednika, okoliša i biološke raznolikosti; ističe da prekomjerna moć prerađivača ili kupaca niže u lancu

²³ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_24/SR_Competition_policy_HR.pdf

opskrbe dovodi do neodrživog pritiska na cijene u poljoprivredi;

80. u tom pogledu pozdravlja Direktivu (EU) 2019/633 od 17. travnja 2019. o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima²⁴ kao važan prvi korak u jamčenju poštenih uvjeta među subjektima, borbi protiv dvostrukih standarda u poljoprivredno-prehrambenim praksama te rješavanju pitanja neravnoteže pregovaračke moći; poziva Komisiju da pomno prati napredak u njezinu prenošenju i da promiče razmjenu najboljih praksi među državama članicama;
81. nadalje poziva Komisiju da nastavi s dubinskom analizom opsega i učinka nabavnih saveza i tako posebnu pozornost posveti jamčenju poštenog tržišnog natjecanja i veće transparentnosti u trgovačkim praksama supermarketa i hipermarketa, posebno kada takve prakse utječu na vrijednost robne marke i izbor proizvoda ili kada ograničavaju inovacije ili usporedivost cijena, kako bi se osiguralo da poljoprivrednici dobiju poštene uvjete i cijene za svoje proizvode; s tim u vezi, žali zbog činjenice da prodaja s gubitkom nije zabranjena na razini EU-a;
82. skreće pozornost na sve veći broj prosvjeda poljoprivrednika i napominje da je kumulativni učinak sporazuma o slobodnoj trgovini na poljoprivredno-prehrambeni sektor EU-a jedan od problema koji zabrinjava njihove sudionike; žali zbog toga što Komisija nastavlja pregovarati o sporazumima o slobodnoj trgovini pod svaku cijenu; poziva Komisiju da obrati posebnu pozornost na bilo kakve prakse zemalja koje nisu članice EU-a kojima se narušava tržišno natjecanje i kojima se riskira penalizacija poljoprivrednog sektora i poljoprivrednika iz EU-a koja proizlazi iz razlika u socijalnim, zdravstvenim, radnim i ekološkim standardima te standardima dobrobiti životinja izvan EU-a; poziva na primjenu načela uzajamnosti i usklađenosti za poljoprivredne proizvode u tekućim i budućim trgovinskim pregovorima;
83. konstatira da je oporezivanje prvenstveno u nacionalnoj nadležnosti, da ovisi o političkim stajalištima i mjerama vlada i parlamenata te da se temelji na fiskalnim politikama i političkim ciljevima u vezi s javnim financijama; pozdravlja povećani oprez Komisije u provođenju pravila o državnim potporama u području oporezivanja; ponavlja da se selektivnim fiskalnim državnim potporama mogu stvoriti nejednaki uvjeti na unutarnjem tržištu i da agresivno porezno planiranje ne šteti samo poštenom tržišnom natjecanju, već i narušava pravilno funkcioniranje socijalnih sustava općenito; ističe važnost reforme postojećeg poreznog sustava kako bi se zajamčilo da se porezi plaćaju tamo gdje se stvara vrijednost; u tom pogledu poziva Komisiju da preispita svoje smjernice o državnim potporama kako bi ocijenila koje fiskalne mjere državne potpore narušavaju tržišno natjecanje;
84. sa zabrinutošću primjećuje fragmentaciju i razlike u području telekomunikacija i internetskih veza vrlo velike brzine kako među državama članicama tako i između urbanih i ruralnih područja u cijeloj Europi; podsjeća da je zdravo tržišno natjecanje potrebno kako bi se premostio jaz;
85. naglašava da je ovo ključan trenutak za ugostiteljsku industriju Unije koja je, iz gospodarske i financijske perspektive, najteže pogođena u aktualnoj krizi; pozdravlja

²⁴ SL L 111, 25.4.2019., str. 59.

državne potpore usmjerene na taj sektor u ovom kontekstu;

86. poziva Komisiju da u svojoj reviziji Direktive o potrošačkim kreditima²⁵ osigura odgovarajuću zaštitu potrošača u području potrošačkih kredita, među ostalim promicanjem učinkovitih uvjeta tržišnog natjecanja među operaterima, kao i jednostavnosti pristupa; u tom pogledu poziva na to da se potrošačima omogući bolja usporedba ponuda preko veće transparentnosti, među ostalim razlikovanjem izravnih troškova povezanih s otplatom kredita od neizravnih troškova kao što su naknade za usluge trećih strana i porezi, koji su nepovratni;
87. zabrinut je zbog činjenice da je državno naftno poduzeće kupilo vodeću izdavačku kuću koja posjeduje 20 vodećih regionalnih novina, 120 tjednih časopisa i 500 mrežnih portala²⁶ u dotičnoj državi članici; ponavlja svoj poziv Komisiji da provede studiju o koncentraciji vlasništva nad medijima u Europi, posebno u kontekstu multinacionalnih korporacija koje otkupljuju europske pružatelje medijskih usluga;
 - o
 - o o
88. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, nacionalnim parlamentima država članica te nacionalnim i, ako je primjenjivo, regionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje.

²⁵ Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ. SL L 133, 22.5.2008., str. 66.

²⁶ <https://www.dw.com/en/poland-state-run-oil-company-buys-leading-media-group/a-55859592>

24.2.2021

MIŠLJENJE ODBORA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITU POTROŠAČA

upućeno Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o politici tržišnog natjecanja – godišnje izvješće za 2020.
(2020/2223(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Andrus Ansip

PRIJEDLOZI

Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

Jedinstveno tržište

1. podsjeća da je politika tržišnog natjecanja ključna za jačanje jedinstvenog tržišta promicanjem tržišnog natjecanja i pružanjem poštenih i jednakih uvjeta za sve sudionike na tržištu, uključujući mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (MSP) te omogućavanjem rasta inovativnih poduzeća, osiguravanjem konkurentnosti poduzeća iz EU-a na globalnoj razini i jamčenjem visoke razine zaštite potrošača, nižih cijena, bolje kvalitete i većeg izbora;
2. podsjeća da usluge stvaraju 73 % BDP-a Europske unije te da je jedinstveno tržište usluga manje razvijeno od jedinstvenog tržišta robe; smatra da mehanizmi zakonodavstva o tržišnom natjecanju i *ex ante* regulativa mogu pomoći u jačanju jedinstvenog tržišta usluga;

Zaštita potrošača

3. posebno naglašava da se politike tržišnog natjecanja i zaštite potrošača međusobno nadopunjuju jer obje imaju za cilj zaštitu potrošača, osiguravanje cjelovitosti jedinstvenog tržišta te pomažu u stvaranju jednakih uvjeta za poduzeća;
4. podsjeća na to da dobrobit potrošača i sprečavanje štete za potrošače, na internetu i izvan njega, moraju ostati ključni aspekti politike tržišnog natjecanja, provedbenih praksi i svakog budućeg sektorskog zakonodavstva kako bi se postigla sve veća razina zaštite i dobrobiti potrošača;
5. ističe da se novom strategijom za potrošače koju je Komisija predstavila kao jedan od njezinih ciljeva predviđa nastavak borbe protiv potrošačkih prijevara, nepoštenih

marketinških praksi i prijevara;

6. podsjeća da se u Povelji Europske unije o temeljnim pravima navodi da se politikama Unije mora osigurati visoka razinu zaštite potrošača;
7. naglašava da su pravila tržišnog natjecanja, dobrobit potrošača i pitanja održivosti usko povezani i da se negativni vanjski učinci povezani s određenim vrstama proizvodnje ne smiju zanemariti; stoga poziva Komisiju da procijeni kako politika tržišnog natjecanja može dodatno doprinijeti ciljevima održivog razvoja, Pariškom klimatskom sporazumu i europskom zelenom planu;

Digitalna transformacija

8. prima na znanje promjene s kojima se suočavaju poduzeća i potrošači zbog digitalne transformacije i pozdravlja usredotočenost Komisije na modernizaciju politike tržišnog natjecanja kako bi se na odgovarajući način riješili ozbiljni problemi i tržišni nedostaci u digitalnom sektoru;
9. napominje da je Komisija odlučila da neće iznijeti prijedlog za novi alat za tržišno natjecanje te u tom kontekstu naglašava da trenutna pravila o kontroli koncentracija nisu prikladna za rješavanje takozvanih „ubojitih pripajanja“ od strane dominantnih aktera na digitalnim tržištima;
10. naglašava da politika tržišnog natjecanja također ima važnu ulogu u modernoj industrijskoj politici Unije kako bi europska poduzeća postala inovativnija i stoga konkurentnija na jedinstvenom tržištu i na međunarodnoj razini;

Ex ante regulacija nadzornika pristupa

11. podsjeća da osiguravanje učinkovitog reguliranja digitalnih tržišta predstavlja temeljnu odgovornost Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača; u tom kontekstu ističe donošenje Uredbe P2B (Uredba (EU) 2019/1150¹) i napominje da se *ex ante* regulatornom intervencijom žele ukloniti nedostaci u *ex post* provedbi prava tržišnog natjecanja;
12. ističe važnost velikih internetskih operatera koji djeluju kao nadzornici pristupa digitalnom gospodarstvu, uključujući pristup tržištima e-trgovine, te rizike i prilike za slobodu izbora za potrošače i pristup poduzeća tržištima;
13. napominje da od 10 000 internetskih platformi, koliko ih sudjeluje na digitalnom tržištu Europske unije, 7 najvećih platformi ostvaruje čak 69 % ukupnog prihoda u ovom sektoru;
14. naglašava da postojeća pravila o tržišnom natjecanju ne zadovoljavaju adekvatno potrebe funkcionalnog jedinstvenog tržišta te stoga pozdravlja namjeru Komisije da ispravi nepravilnosti na digitalnom tržištu, među ostalim s pomoću usvajanja njezina prijedloga Akta o digitalnim tržištima; naglašava važnu ulogu *ex ante* regulacije u nadopunjavanju i jačanju *ex post* provedbe prava tržišnog natjecanja;

¹ SL L 186, 11.7.2019., str. 57.

15. napominje da regulatorne obveze moraju biti razmjerne i da ni na koji način ne smiju biti usmjerene na stvaranje neopravdanih administrativnih prepreka koje sprečavaju daljnje jačanje jedinstvenog tržišta i poštenog tržišnog natjecanja;
16. napominje da bi predložena pravila i bolji nadzor trebali osigurati da tržišta koja obilježavaju velike platforme koje djeluju kao digitalni nadzornici ostanu pravedna i konkurentna za inovatore, poduzeća i nove sudionike na tržištu;
17. napominje da uspješne strategije rasta ne smiju automatski pokretati pravne lijekove jer mogu dovesti do gospodarskog rasta i koristi za potrošače;
18. smatra da bi poštteni sudionici na tržištu, uključujući mala i srednja poduzeća, imali koristi od stroge primjene pravila tržišnog natjecanja; u tom kontekstu traži od Komisije da dodatno ispita zlouporabu dominantnog položaja određenih internetskih platformi kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje i potaknulo otvaranje radnih mjesta, inovacija i održivi rast;

Pristup podacima

19. poziva Komisiju da osigura i promiče pošten i siguran pristup podacima za sve sudionike na tržištu, i u Aktu o digitalnim tržištima i u svojim praksama provedbe prava tržišnog natjecanja, uzimajući u obzir pitanja povjerljivosti i zaštite poslovnih tajni, kao i relevantno zakonodavstvo EU-a o zaštiti podataka; napominje da bi se njome trebalo osnažiti potrošače da kontroliraju svoje podatke i pružiti im dodatna prava u pogledu prenosivosti podataka i interoperabilnosti, kako je utvrđenom u zakonodavstvu Unije, kako bi se osiguralo da se jedinstveno tržište podataka temelji na temeljnim vrijednostima Unije i poštenom tržišnom natjecanju. nadalje, traži od Komisije da pri procjeni tržišne snage uzme u obzir učinke pristupa osobnim i financijskim podacima s obzirom na to da su podaci izvor znatne gospodarske moći i učinka poluge;

Uredba o vertikalnom skupnom izuzeću

20. napominje da je Uredba o vertikalnom skupnom izuzeću nedovoljno prilagođena najnovijim kretanjima na tržištu, posebno rastu internetske prodaje i internetskih platformi; pozdravlja procjenu učinka koju je nedavno pokrenula Komisija i poziva na poduzimanje daljnjih koraka za rješavanje tog pitanja; ističe da sporazumi o selektivnoj distribuciji i ugovorne klauzule ne bi trebali dovesti do fragmentacije jedinstvenog tržišta stvaranjem prepreka prekograničnoj trgovini i distribuciji; smatra da nacionalna segmentacija tržišta sprečava potpuno i pošteno tržišno natjecanje u Uniji;
21. u tom pogledu ističe protutržišni učinak stalnih teritorijalnih ograničenja opskrbe do kojih može doći zbog različitih praksi kao što su odbijanje opskrbe ili prijetnja prestankom opskrbe određenog distributera, ograničavanje količina dostupnih za prodaju, neobjašnjene razlike u asortimanu proizvoda i cijenama među državama članicama ili ograničavanje jezičnih mogućnosti za pakiranje proizvoda; naglašava da ta ograničenja koče razvoj jedinstvenog tržišta i njegovu potencijalnu korist za potrošače; poziva Komisiju da se uhvati u koštac s protutržišnim učinkom teritorijalnih ograničenja opskrbe u cilju postizanja potpuno funkcionalnog jedinstvenog tržišta;

Uredba o geografskom blokiranju

22. prima na znanje prvu kratkoročnu reviziju Uredbe o geografskom blokiranju koju je provela Komisija i poziva Komisiju da nastavi aktivno pratiti i uklanjati neopravdano uskraćivanje pristupa na temelju lokacije i druga trajna ograničenja prekogranične prodaje na internetu, kako je utvrđeno u reviziji, pristupom kojim se potrošačima omogućuje nesmetana trgovina diljem EU-a; potiče Komisiju da razmotri predlaganje odgovarajućih daljnjih mjera;

Provedba i nadzor

23. naglašava važnost jasnog, predvidljivog, sveobuhvatnog okvira otpornog na buduće promjene za osiguravanje učinkovite provedbe i nadzora prava tržišnog natjecanja na razini EU-a, posebice u kontekstu tržišta koja se brzo mijenjaju; ističe da se ispunjavanje odredbi mora ojačati učinkovitim, razmjernim i odvraćajućim kaznama i da bi se pravo EU-a trebalo jednako provoditi u svim državama članicama; stoga potiče Komisiju da dodatno ojača ulogu Mreže europskih centara za zaštitu potrošača (ECC-Net) i da provede studiju o tome je li potrebno osnovati tijelo EU-a za zaštitu potrošača;
24. traži od Komisije da uspostavi jasne smjernice i najbolje prakse u pogledu provedbe kako bi se izbjegli pravna nesigurnost i proizvoljne odluke te kako bi se spriječile razlike među državama članicama u pogledu nadzora provedbe relevantnog postojećeg i budućeg zakonodavstva;
25. napominje da su neke digitalne platforme, unatoč sankcijama, opetovano kršile pravila tržišnog natjecanja; stoga poziva Komisiju da ispita služe li trenutačno nametnute sankcije svojoj svrsi;

Državne potpore

26. napominje da je Komisija na pandemiju krize uzrokovane bolešću COVID-19 odgovorila donošenjem privremenog okvira za državne potpore s mjerama potpore gospodarstvu te ističe da bi te mjere trebale ostati privremene;
27. poziva Komisiju da pravovremeno provede detaljnu procjenu učinka okvira na jedinstveno tržište te da predloži srednjoročne i dugoročne mjere u cilju premošćivanja jaza i podupiranja europskih poduzeća, s posebnim naglaskom na MSP-ove;
28. u tom kontekstu podsjeća da državne potpore zajamčene u izvanrednim okolnostima pandemije za poduzeća za zračni prijevoz pomažu u zaštiti zaposlenika, no ističe da se to mora dogoditi bez nanošenja štete potrošačima na jedinstvenom tržištu;
29. podsjeća da se u slučaju nefunkcioniranja tržišta pravilima EU-a o državnim potporama podupire cilj politike tržišnog natjecanja da se europska poduzeća učine inovativnijima i konkurentnijima na međunarodnoj razini;
30. napominje da se državnim potporama u obliku financijskih injekcija selektivnim poduzećima mogu narušiti ravnopravni uvjeti na unutarnjem tržištu i naštetiti dobrobiti potrošača, osim ako su te potpore strogo usklađene s pravilima EU-a o državnim potporama; podsjeća da se ti ciljevi mogu postići i drugim sredstvima;

Globalna dimenzija

31. naglašava da u globalnom gospodarstvu poduzeća s poslovnim nastanom izvan EU-a mogu narušavati tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu, posebno poduzeća koja primaju državne potpore ili druge subvencije; poziva Komisiju da poduzme odgovarajuće mjere i poboljša globalnu suradnju u području tržišnog natjecanja kako bi se osigurali jednaki uvjeti u odnosu na treće zemlje, posebno kada je riječ o državnim potporama, te kako bi se zajamčio pravedan pristup tržištu u svim sektorima, primjerice u sektoru zrakoplovstva;
32. sa zabrinutošću primjećuje sve veći interes vanjskih aktera za jačanje i konsolidaciju njihova utjecaja u europskim poduzećima u kontekstu krize uzrokovane pandemijom; poziva Komisiju da pomno prati takve trendove, a posebno izravna strana ulaganja, kako bi se zajamčio i očuvao integritet jedinstvenog tržišta;
33. prima na znanje Bijelu knjigu Komisije o izjednačavanju uvjeta u pogledu stranih subvencija; zabrinut je zbog toga što se otvorenost trgovine EU-a koja se temelji na jednakim uvjetima sve više dovodi u pitanje na globalnoj razini; podržava namjeru Komisije da izbjegne mjere odmazde na globalnoj razini;

Transparentnost

34. naglašava potrebu da se zajamči pošteno tržišno natjecanje u sektorima koji su ključni za svakodnevni život građana, kao što su prehrambeni i zdravstveni sektor, u korist potrošača; poziva Komisiju da pažljivo procijeni opseg i učinak svojih planova za pojašnjenje pravila tržišnog natjecanja u okviru strategije „od polja do stola” na gospodarsko funkcioniranje lanca opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, posebno uzimajući u obzir učinke na male dobavljače i poljoprivrednike, kako bi subjekti postali održiviji i konkurentniji i u potpunosti iskoristili prednosti jedinstvenog tržišta;
35. poziva Komisiju da izvijesti Europski parlament o učinkovitosti primjene strukturnih mjera u predmetima gdje se primjenjuje protumonopolsko pravo tržišnog natjecanja EU-a i povezanim izazovima;
36. poziva Komisiju da u potpunosti uzme u obzir preporuke Europskog revizorskog suda, uključujući poboljšanje izvješćivanja o uspješnosti njegovih provedbenih odluka, kako bi se povećala transparentnost i odgovornost prema Europskom parlamentu i građanima;
37. traži od Komisije da u godišnje izvješće Komisije o politici tržišnog natjecanja uvrsti sažetke i statističke podatke o protumonopolskim predmetima koji su otvoreni i zatvoreni u državama članicama, uključujući, prema potrebi, utvrđene najbolje prakse i ukupan iznos izrečenih i plaćenih novčanih kazni za karteke.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	22.2.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: 41 -: 0 0: 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Andrus Ansip, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Carlo Fidanza, Evelyne Gebhardt, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Dan-Ștefan Motreanu, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Marco Campomenosi, Maria da Graça Carvalho, Krzysztof Hetman, Sven Mikser, Tsvetelina Penkova, Barbara Thaler, Edina Tóth

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

41	+
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Marco Campomenosi
NI	Miroslav Radačovský, Marco Zullo
PPE	Maria da Graça Carvalho, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Dan-Ștefan Motreanu, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Barbara Thaler, Edina Tóth, Tom Vandenkendelaere
RENEW	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard
S&D	Brando Benifei, Biljana Borzan, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Adriana Maldonado López, Sven Mikser, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, Christel Schaldemose
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

0	-

4	0
ID	Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
LA GAUCHE	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	10.5.2021						
Rezultat konačnog glasovanja	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">+:</td> <td style="text-align: right;">46</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> </table>	+:	46	-:	6	0:	6
+:	46						
-:	6						
0:	6						
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Francesca Donato, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Raffaele Fitto, Frances Fitzgerald, Luis Garicano, Sven Giegold, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtsos, Aurore Lalucq, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Fulvio Martusciello, Costas Mavrides, Jörg Meuthen, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Dragoş Pîslaru, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtasun, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni, Roberts Zīle						
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Herbert Dorfmann, Christophe Hansen, Eugen Jurzyca, Stéphane Séjourné, Mick Wallace						

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

46	+
ECR	Raffaele Fitto, Michiel Hoogeveen, Eugen Jurzyca, Johan Van Oortveldt, Roberts Ziļe
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, Frances Fitzgerald, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Georgios Kyrtos, Aušra Maldeikienė, Fulvio Martusciello, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Luis Garicano, Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Dragoş Pîslaru, Stéphane Séjourné, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Aurore Lalucq, Pedro Marques, Costas Mavrides, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Alfred Sant, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
Verts/ALE	Sven Giegold, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Ernest Urtasun

6	-
ID	Gunnar Beck, France Jamet, Jörg Meuthen
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos
The Left	José Gusmão, Mick Wallace

6	0
ID	Francesca Donato, Valentino Grant, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
Renew	Engin Eroglu, Billy Kelleher

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani